

**PRÁVNÍ
PROSTŘEDKY
OCHRANY ZDRAVÍ
PŘED HLUKEM A
VIBRACEMI**

ZÁKLADNÍ POJMY A DEFINICE

- **Hluk** - § 30 zákona o ochraně veřejného zdraví říká, že hlukem se rozumí zvuk, který může být škodlivý pro zdraví a jehož imisní hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis.
- Hluk je tedy nežádoucí, je zdrojem ohrožení životního prostředí a nepříznivě ohrožuje i lidské zdraví.
- **Vibrace** – vibrace přenášené pevnými tělesy na lidské tělo, které mohou být škodlivé pro zdraví a jejichž hygienický limit stanovuje prováděcí právní předpis.
- **Hlukové emise** – vychází ze samotného zdroje hluku
- **Hlukové imise** – míra obtěžování příjemce hluku
- **Dále se definuje:** Chráněný venkovní prostor, Chráněný vnitřní prostor staveb, chráněný venkovní prostor staveb – v nařízení vlády 272/2011 Sb., jsou pak určeny hygienické limity hluku pro jednotlivé prostory, které se liší!!
- Hlučnost a strategické mapování hluku – hlukové mapy a opatření pro snižování účinků hluku

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Vnitrostátní úprava

- Zákon 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů,
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů
- A další nařízení vlády a směrnice...

Evropská úprava

- směrnice 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí: Environmental Noise Directive (END)

ÚPRAVA V ZÁKONĚ O OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Hluk a vibrace

- § 30: vymezení základních pojmů a definic
- § 31: Žádost o povolení překročení hlukových limitů a její náležitosti
 - Povolování a podmínky, dle kterých rozhoduje orgán ochrany veřejného zdraví
 - Náležitosti žádosti
 - Překročení limitů při leteckém provozu
- § 32a: měření hluku – pouze držitel osvědčení o akreditaci nebo držitel autorizace dle § 83c
- §33: stroje a zařízení v chráněných vnitřních prostorech staveb (kmitočet 4-8 Hz)
- §34: odkaz na prováděcí právní předpis, stanovení hygienických limitů

ORGÁNY OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

- **Orgány, které řeší ochranu veřejného zdraví před hlukem a vibracemi jsou:**
 - **Ministerstvo zdravotnictví** – kontrolní fce výkonu státní správy, uskutečňování národní politiky, řízení a kontrola KHS, transpozice evropské úpravy do vnitrostátního práva, strategické hlukové plánování (aktualizace a požizování a to i ve spolupráci se zahraničím)
 - **Krajské hygienické stanice** – zdravotní dozor, vydávání povolení (nadlimitní hluk), rozhodnutí a osvědčení, kontrola hlukových limitů (sankční řízení a dokazování)
 - **Zdravotní ústavy** – podklady zdravotních rizik a hodnocení, pozorovací fce, spolupráce s KHS
 - **Orgány obcí** – vydávání vyhlášek
 - **Další orgány:** Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo dopravy, Krajské úřady

NAŘÍZENÍ VLÁDY 272/2011 SB.

Úprava nařízení vlády 272/2011 Sb., navazuje úpravou na zákon 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a zpracovává příslušné předpisy Evropské unie.

Upravuje:

a) hygienické limity hluku a vibrací na pracovištích, způsob jejich zjišťování a hodnocení a minimální rozsah opatření k ochraně zdraví zaměstnance,

b) hygienické limity hluku pro chráněný venkovní prostor, chráněné venkovní prostory staveb a chráněné vnitřní prostory staveb,

c) hygienické limity vibrací pro chráněné vnitřní prostory staveb,

d) způsob měření a hodnocení hluku a vibrací pro denní a noční dobu.

SOUKROMOPRÁVNÍ OCHRANA PŘED HLUKEM A VIBRACEMI

- Soukromoprávní ochrana navazuje až na ochranu veřejnoprávní. Soukromoprávní žaloba je až krajním řešením v případě, kdy prostředky a orgány ochrany veřejného zdraví problémem úspěšně nevyřešili
- Základním předpisem soukromoprávní ochrany před hlukem je **občanský zákoník**.
- **2 kategorie prostředků ochrany:**
 - **Preventivní** - veřejné zdraví zatím není ohroženo, ale očekává se že k ohrožení dojde, jednat tak, aby se předcházelo ohrožení, žaloba: prevenční
 - **Následná** – veřejné zdraví již bylo nebo je ohrožováno, žaloba: ochrana osobnosti, na náhradu škody, sousedská
- **Mimosoudní prostředky:** Svépomoc, povinnost odvrátit hrozící škodu...

JUDIKATURA

Rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2016, čj. 6 As 44/2014-88 (ve věci Mighty sound)

- Jednalo se o hudební festival na okraji obce, při kterém došlo k opakovanému překročení hlukových limitů
- Šlo o dobu přechodnou před předáním pravomoci o rozhodování o veřejné produkci hudby v chráněném venkovním prostoru do sféry obcí
- Hlavním problémem zde byla nemožnost splnění hygienických hlukových limitů během festivalu v nočních hodinách, neboť tyto limity byli vládním nařízením nastaveny příliš tvrdě (až zakazující charakter)
- Podzákonný předpis nemůže stanovovat zákaz, který neobsahuje zákonná úprava – rozpor s čl. 4 odst. 1 Listiny a čl. 2 odst. 4 Ústavy.

JUDIKATURA

Rozhodnutí Ústavního soudu 451/11 ve sporu o pražskou magistrálu

- Tento judikát je jasným příkladem nekvalitní právní úpravy v České republice a absence zákona o hluku, který by konkretizoval dané problémy
- Šlo o konflikt soukromého práva (vlastníků bytu) a veřejného zájmu (pražská magistrála)
- Ústavní soud dal přednost veřejnému zájmu a konstatoval porušení vlastnického práva města Prahy na úkor vlastníků bytů.
- Argumentoval principem proporcionality (kritérium míry přiměřené poměrům), nemožností regulace provozu na komunikacích, nereálnost splnění požadavků z hlediska finančního

JUDIKATURA

Nálezy Ústavního soudu ve věci obecně závazných vyhlášek

- Obecně závazné vyhlášky nemohou ukládat povinnosti, jelikož by se dostala do rozporu s principem právní jistoty
- Obecně závaznou vyhláškou mohou obce omezovat či specifikovat omezení a zákazy, které původně zakládá zákon
- Toto bylo jasně demonstrováno v nálezech Ústavního soudu ve věcech vymezení doby nočního klidu a stanovení hlukových omezení v této době
- (nález sp. zn. Pl. ÚS 44/06, sp. zn. Pl. ÚS 35/06, sp. zn. Pl. ÚS 41/04,...)

JUDIKATURA

- Existuje mnoho soudních rozhodnutí, která ilustrují vymezení práv a povinností mezi kontrolními správními orgány a kontrolovanými osobami.
- Soudy se snaží v těchto rozhodnutích najít rovnocenné řešení, kdy kontrolované osoby mají být o kontrole co nejdříve informovány, avšak až v takovém momentu, kdy nebudou moci výsledky měření ovlivnit
- Musí být vyvážen zájem na poskytování informací o prováděném měření vůči kontrolovanému, ale také ochrana dané kontroly a zkreslování výsledků měření.

ZDROJE

Zákony a podzákonné předpisy:

- Zákon 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ze dne 25. června 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- Odborné doporučení ministerstva zdravotnictví vydané dne 2. 5. 2016

Další odkazy:

- <https://www.epravo.cz/top/prakticke-rady/otazky-a-odpovedi/ochrana-pred-hlukem-7466.html>

ZDROJE

Judikatura:

- Rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2016, čj. 6 As 44/2014-88
- Rozhodnutí Ústavního soudu 451/11 ve sporu o pražskou magistrálu
- Nález Ústavního soudu ze dne 05. 12. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 41/04
- Rozhodnutí 3 Ads 135/2008 – 77
- Rozhodnutí 4 Ads 19/2008 – 188
- Rozhodnutí 2 As 71/2005 – 134

